

Coordonatori:

JEAN-CHRISTOPHE BRISARD
și CLAUDE QUÉTEL

COPII DE DICTATORI

- SVETLANA STALIN
- EDDA MUSSOLINI
- ZOIA CEAUȘESCU
- BASHAR AL-ASSAD

PODA MUSSOLINI, F...

de Michel Ostenc

...

CARMENCITA ȘI COPILUL EL, CLANUL FRANCO
de Bartolomé Benítez

Traducere: Gina Belabed

NA, PĂPUȘA LUI MAO
de Jean-Christophe Brisard

ZOIA CEAUȘESCU, UN NUME CA O POVARĂ
de Marlon Guyonvarch

CLANUL CLANUL FAMINE-CASERO
de Jacobo Machover

NICULESCU

Descrierea CIP este disponibilă
la Biblioteca Națională a României

© Éditions First, un département d'Édi8

Titlu original: *Enfants de dictateurs*
par Jean-Christophe Brisard et Claude Quétel

© Editura NICULESCU, 2018

Bd. Regie 6D, 060204 – București, România
Telefon: 021 312 97 82; Fax: 021 312 97 83
E-mail: editura@niculescu.ro
Internet: www.niculescu.ro

Comenzi online: www.niculescu.ro
Comenzi e-mail: vanzari@niculescu.ro
Comenzi telefonice: 0724 505 385, 021 312 97 82

Redactor: Anca Natalia Florea
Tehnoredactor: Lucian Curteanu
Coperta: Carmen Lucaci

ISBN 978-606-38-0172-3

Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei cărți nu poate fi reproducă sau transmisă sub nicio formă și prin niciun mijloc, electronic sau mecanic, inclusiv prin fotocopiere, înregistrare sau prin orice sistem de stocare și accesare a datelor, fără permisiunea Editurii NICULESCU.

Orice nerespectare a acestor prevederi conduce în mod automat la răspunderea penală față de legile naționale și internaționale privind proprietatea intelectuală.

Editura NICULESCU este partener și distribuitor oficial OXFORD UNIVERSITY PRESS în România.
E-mail: oxford@niculescu.ro; Internet: www.oxford-niculescu.ro

CUVRINTE	132
CUVÂNT-ÎNAJNTE	7
SVETLANA, FIICA PREFERATĂ A LUI STALIN de Lana Parshina	11
EDDA MUSSOLINI, FIICA REBELĂ de Michel Ostenc	27
CARMENCITA ȘI COPIII EI, CLANUL FRANCO de Bartolomé Bennassar	45
LI NA, PĂPUŞA LUI MAO de Jean-Christophe Brisard	67
ZOIA CEAUȘESCU, UN NUME CA O POVARĂ de Marion Guyonvach	85
CIUDATUL CLAN AL FAMILIEI CASTRO de Jacobo Machover	103

Reacționarea românilor către NESFÂRȘITA PRIBEGIE A COPIILOR ȘAHULUI de Jean des Cars	119
DINASTIA KIM de Arnaud Duval.....	137
BASHAR AL-ASSAD: DISCIPOLUL ȘI-A ÎNTRECUT MAESTRUL de Frédéric Encel.....	155
MUAMMAR AL-GADDAFI, COPIII PIERDUȚI AI CONDUCĂTORULUI de Vincent Hugeux.....	173
FAMILIA MUBARAK, O DINASTIE DECĂZUTĂ de Anne-Clémentine Larroque	193

CUVÂNT-ÎNAINTE

Se numesc Carmen, Fidelito, Svetlana, Li Na... Manualele de istorie nu le-au reținut prenumele. Cu toate acestea, ei au în comun faptul de a fi moștenitorii unora dintre cei mai cunoscuți dictatori ai secolului trecut. Printre cei mai vechi dintre ei: Mussolini, Stalin, Mao, Ceaușescu; printre cei mai actuali: dinastia Kim în Coreea de Nord, Bashar al-Assad în Siria.

Acești copii au fost martorii privilegiați ai unor momente istorice. Ei au împărtășit intimitatea celor care au încercat să plămădească secolul al XX-lea după chipul lor. Cine ar putea mai bine decât ei să ne ofere o nouă viziune despre oamenii acestia înfătisi adesea ca niște monstri?

Întrebarea este foarte simplă: odată ce își încheiau ziua de dictatori, Stalin, Mao sau Ceaușescu își făceau timp pentru copiii lor? Odată ce treceau pragul căminului lor, acești tirani erau oare în stare să redevină ființe mișcate de vreun sentiment? Copiii lor s-au putut oare dezvolta în mod echilibrat?

Au primit bazele unei educații sociale și emoționale care să le permită să se adapteze la lumea de astăzi? Unii dintre acești părinți vă vor surprinde poate... Astfel, de-a lungul

SVETLANA, FIICA PREFERATĂ A LUI STALIN

Svetlana este cel de-al treilea copil al lui Stalin. Ea are doi frățeli și o soră. Iată cum arăta în 1930 (în vîrstă de cincisprezece ani) și în 2002 (în vîrstă de cincisprezece ani). Mama ei, Nadejda Allilueva, este cea de-a doua soție a lui Iosif Stalin. Svetlana și fratele ei au fost repede încredințați unei dădaci. Copila nu avea decât patru săptămâni când cea pe care o va numi totă viață „Doica” este aleasă atent de către părinții ei, la circa 40 de ani când mama a angajat-o. Tatăl meu trebuie să fie în același vîrstă. Mama nu avea pe atunci decât 25 de ani. Doica știa cine era capul familiei și de aceea asculta mai întâi de tata. Datorită ei am putut să-mi păstreze un cireșecare simbolic umorului. Căci, ca să vă spun drept, nu puteam să îmi sărbătoresc înțelegerile de urmă. Crede că asta m-a salvat.”

SVETLANA, FIICA PREFERATĂ A LUI STALIN

DE LANA PARSHINA

Svetlana este cel de-al treilea copil al lui Stalin. Ea are doi frățeli și o soră. Iată cum arăta în 1930 (în vîrstă de cincisprezece ani) și în 2002 (în vîrstă de cincisprezece ani). Mama ei, Nadejda Allilueva, este cea de-a doua soție a lui Iosif Stalin. Svetlana și fratele ei au fost repede încredințați unei dădaci. Copila nu avea decât patru săptămâni când cea pe care o va numi totă viață „Doica” este aleasă atent de către părinții ei, la circa 40 de ani când mama a angajat-o. Tatăl meu trebuie să fie în același vîrstă. Mama nu avea pe atunci decât 25 de ani. Doica știa cine era capul familiei și de aceea asculta mai întâi de tata. Datorită ei am putut să-mi păstreze un cireșecare simbolic umorului. Căci, ca să vă spun drept, nu puteam să îmi sărbătoresc înțelegerile de urmă. Crede că asta m-a salvat.”

Stăpân peste URSS timp de mai bine de un sfert de secol, Stalin a fost unul dintre actorii principali ai istoriei noastre. Supranumit „tătucul poporului”, modernizator al URSS, mare învingător al lui Hitler, Stalin este înainte de toate autorul unei terori generalizate în țara sa, în care a sistematizat gulagul și a înăbușit în sânge orice fel de amenințare, adevărată sau prespusă, la adresa regimului său. Astfel că ne este greu să ni-l imaginăm ca tată a trei copii. Ne este încă și mai greu să ni-l închipuim îndrăgindu-l pe vreunul dintre ei, adică pe fiica sa cea mică, Svetlana. Și totuși...

(Acest text este rezultatul unei întrevăderi a autoarei acestor rânduri cu Svetlana Stalin, la sfârșitul anului 2008.)

Svetlana Stalin s-a născut la 28 februarie 1926. Ea este fiica adorată a lui Iosif Stalin. Cea pe care regimul sovietic o prezintă în fotografiile oficiale drept copilul model, o întruchipare a tineretului comunist: vioaie, mândră și surâzătoare. Și toate acestea doar pentru propagandă. Realitatea este cu totul alta pentru această copilă care, până la urmă, nu avea deloc motive să zâmbească.

O dramă încă din copilărie

Svetlana este cel de-al treilea copil al lui Stalin. Ea are doi frați mai mari. Iakov s-a născut dintr-o căsătorie anterioară, cu nouăsprezece ani mai devreme decât Svetlana. Vasili este cu cinci ani mai mare decât ea. Mama lui Vasili și a Svetlanei, Nadejda Allilueva, este cea de-a doua soție a lui Iosif Stalin. Svetlana și fratele ei au fost repede încredințați unei dădace. Copila nu avea decât patru săptămâni când cea pe care o va numi toată viață „Doica” este aleasă atent de către părinții ei. „Avea 40 de ani când mama a angajat-o. Tatăl meu trebuie să fi avut aceeași vîrstă. Mama nu avea pe atunci decât 25 de ani. Doica știa cine era capul familiei și de aceea asculta mai întâi de tata. Datorită ei am putut să-mi păstreze un oarecare simț al umorului. Căci, ca să vă spun drept, nu puteam afirma că părinții mei debordau de umor. Cred că asta m-a salvat.”

De la naștere și până la vîrstă de 30 de ani, Svetlana nu s-a despărțit de doica ei. Aceasta, ca o adevărată țărancă rusoaică, îi transmite iubirea față de natură. O inițiază, de asemenea, în literatura națională și o pune să învețe pe de rost opera lui Nekrasov, un poet rus din secolul al XIX-lea. „În familie, toată lumea o iubea pe Doică. Ea era bunica noastră, un izvor de înțelepciune. Datorită ei eram fericită, fiindcă îmi oferea atâtă afecțiune...”

Svetlana nu își amintește să fi primit din partea mamei sale o iubire atât de simplă și de autentică precum cea pe care i-o purta Doica. Și totuși mama ei, Nadejda Allilueva, va fi cea care va zdruncina existența Svetlanei. Toată viața ei își va aminti de această dată: 9 noiembrie 1932. Are doar 6 ani, iar Kremlinul sărbătorește cea de-a cincisprezecea aniversare a Revoluției din Octombrie. De parte de privirile tuturor, Nadejda Allilueva își trage un glonț în cap. Sinuciderea soției lui Stalin este o tragedie care însă trebuie să rămână secretă. Vreme de șaizeci de ani, versiunea oficială pretinde că aceasta a murit de apendicită. Doar primul cerc al conducătorilor sovietici este corect informat. Ca și Svetlana și Vasili.

Afecțiunea Doiciei sporește, devenind aproape vitală pentru cei doi copii. Dar chiar și încurajată de iubirea și tandrețea Doiciei, Svetlana își pierde bucuria și vioiciunea. Devine taciturnă și aspră, încercând să semene cu tatăl ei. În loc să caute să înțeleagă gestul disperat al mamei sale, ea îl respinge cu furie. În ochii ei, sinuciderea nu poate însemna decât slăbiciune. Indiferent de motivele acestui gest, omorându-se astfel, mama Svetlanei i-a trădat pe toti, pe frații și pe tatăl ei, iar Svetlana nu o va ierta niciodată pentru asta. Deși mai mare decât sora lui, Vasili suferă și mai mult în urma dispariției tragicе a mamei

sale. El are 11 ani, este un copil labil și firav. Nadejda Allilueva îl adora și îl proteja de orice. Ea îl învățase cu răbdare arta și limbile străine: Vasili știa astfel limba germană și luase cursuri de muzică. Nadejda își dorea ca ei să fie artiști. Spera ca fiul său să devină un mare regizor de film. Însă sinuciderea ei l-a distrus pe Vasili pentru totdeauna.

Marea foamete

Prima soție a lui Stalin, Ekaterina Svanidze, a murit de tifos în anul 1907: deci, în 1932, el este văduv pentru a doua oară și cu doi copii mici. Până acum, s-a remarcat prin absență și indisponibilitate. De la moartea lui Lenin, în 1924, el conduce țara cu cea mai mare întindere din lume și pe cele 170 de milioane de suflete ale acesteia. Sinuciderea soției a venit în momentul cel mai nepotrivit. Uniunea Sovietică trece printr-unul dintre cele mai săngeroase evenimente din toată istoria sa. Țara este în plină etapă de „colectivizare” a pământurilor. Proprietatea privată este desființată, pământurile sunt regrupate în colhozuri sau sovhozuri, niște ferme de stat enorme. Dar sute de mii de țărani se opun directivelor Politburo-ului, prin urmare sunt deportați în masă în Siberia. Acesta este începutul foamei din 1932-1933 care va afecta în principal Ucraina. Între șase și opt milioane de persoane își vor pierde viața în această regiune. La câteva sute de kilometri de Moscova, oamenii mor de foame pe stradă. Sunt raportate scene de antropofagie, de omoruri pentru doar câțiva cartofi...

În aceeași perioadă, Svetlana și Vasili își continuă studiile la o școală de stat. Stalin ține morțiș să îi dea drept exemplu: copiii lui nu beneficiază de niciun privilegiu și este mândru

de acest lucru. Nimic nu trebuie să-i distingă de ceilalți elevi.

Doar un singur aspect, esențial bineînțeles: hrana. Un lux vital. Svetlana și Vasili pot mâncă în voie în bucătăriile Kremlinului și au acces la alimente adevărate și de bună calitate. Aflați la adăpost în spatele zidurilor palatului moscovit, ei nu vor suferi niciodată de foame. Oare ei știu că tatăl lor poate, doar printr-o simplă semnătură sau un apel telefonic, să hotărască viața sau moartea unor sate întregi? Svetlana și Vasili nici măcar nu-și pot închipui asta; „Tătucul” nu se manifestă niciodată violent față de ei, cel mult poate da dovadă de nerăbdare sau de severitate.

Doi frați sacrificăți

„Când tata a rămas văduv, nu știa cum să ne crească!”, își amintește Svetlana. „A ales să ne educe prin studiu și lectură. Mie îmi plăcea enorm să citesc. Vasili, dimpotrivă, detesta lectura, la fel cum detesta și școala. De aceea, tata a hotărât să îl trimită în armată. Credea că aşa va deveni un om mai bun. Însă s-a întâmplat exact contrariul. În armată a învățat să bea.” Fără nicio tragere de inimă, Vasili devine pilot în armata aerului. Ca toți ofițerii din regimentul său, el nu decolează niciodată fără a se afla într-o stare de semi-beție. Alcoolul îl ajută să scape de stresul pilotării. Vasili numește această tehnică alcoolizată „deșurubarea”. Cei mai mulți dintre camarazii lui de regiment sunt indivizi de la țară, bine făcuți, înalți și zdraveni. Cât despre Vasili, el este mai degrabă plăpând și neurastenic – ceea ce însă nu-l împiedică să fie un pilot foarte înzestrat. Alcoolul, vodca mai ales, nu are asupra lui același efect ca asupra tovarășilor săi. La 30 de ani, semnele se văd deja. Fața i s-a schimbat,

este buhăită și îmbătrânită. Nici nu mai reușește să țină o conversație. Accesele de violență se înmulțesc. Până și copiilor lui le este frică de el. Mai ales atunci când îi fugărește cu șașca, o armă cazacă asemănătoare cu o sabie. Svetlana crede că fratele ei a înnebunit. Irremediabil.

Cu toate acestea, dintre cei trei copii ai lui Stalin, nu Vasili a suferit cel mai mult din cauza comportamentului tatălui, ci Iakov, fiul cel mare. Acesta s-a născut la 18 martie 1907. Este fratele vitreg al Svetlanei și al lui Vasili. Are cu 19 mai mult decât sora lui. În ciuda diferenței de vîrstă, Svetlana se simte foarte apropiată de el. Iakov este unul dintre puținii care îndrăznesc să o apere de furia tatălui. „Când Iașa [unul dintre numele de alint de la Iakov] a plecat la război, în anul 1941, povestește Svetlana, soldații purtau încă vechile modele de uniforme sovietice. Tata era mai degrabă tradicionalist și de aceea a impus din nou uniforma țaristă în 1942. Această decizie a ridicat moralul trupelor. Iașa studia la Academia de artilerie. Imediat ce și-a obținut diploma, împreună cu toți cei din promoția sa, a fost trimis pe front cu niște obuziere enorme. Era începutul invaziei germane, iar naziștii devastaseră totul în trecerea lor. Divizia lui a fost repede încercuită de inamic. Iașa era locotenent-major. Un ofițer de artilerie nu-și putea lăsa tunurile pe mâna nemților. Datoria lui era să aleagă mai degrabă moartea decât fuga. De aceea, spre deosebire de ceilalți soldați, el a rămas și a fost făcut prizonier. Era cinstit, calm și modest. A petrecut doi ani în lagărele de prizonieri din Germania. Naziștii îl expuneau pretutindeni, ca pe un animal de circ. Vă dați seama, era fiul lui Stalin... La sfârșitul lui ianuarie 1943, feldmareșalul german Paulus și generalii săi au fost la rândul lor luați prizonieri de către trupele noastre. S-a întâmplat în timpul victoriei de la Stalingrad. Nemții au

propus un schimb. Fratele meu vitreg contra lui Paulus și a generalilor săi. Bineînțeles, tata a refuzat. Era orgolios.”

Imediat ce află că fratele ei cel mare a fost făcut prizonier de către germani, Svetlana o ia în grijă pe fiica acestuia, Galina. Cu toate acestea, Svetlana nu are decât 15 ani. Ea nu-și va revedea niciodată fratele. „Nu am știut niciodată cum a murit Iașa. Unii spun că s-a sinucis aruncându-se pe gardul de sârmă electrificat din lagărul unde era închis. Alții afirmă că ar fi fost executat. În orice caz, dacă ar fi fost eliberat sau dacă ar fi scăpat, ar fi fost trimis în Siberia sau într-un lagăr. Așa erau tratați soldații sovietici care fuseseră prizonieri în lagările germane. Nu mai erau de încredere.”

În plin război

Războiul face ravagii. Svetlana începe să se obișnuiască cu tot ce este mai rău. În interiorul Kremlinului, prietenii ei dispar de la o zi la alta fără a lăsa vreo urmă. Epurările sunt regulate și se fac în tacere. Totuși, în această atmosferă marcată de spaimă, Tânără va întâlni prima sa dragoste, prin intermediul lui Vasili. Este vorba despre un bărbat de 39 de ani, un regizor. Numele lui este Alexei Kapler, o celebritate în toată Uniunea Sovietică.

Așa cum visa mama lui, de câțiva ani Vasili devine interesat de cinema. Mediul artistic sovietic nu mai are niciun secret pentru el. Fiul lui Stalin încearcă să facă un film documentar despre a 32-a divizie militară, un fel de cronică de război. S-a gândit la tot: scenariu, lumină, cântecul acestei divizii militare. În casa lui Vasili petrecerile se înmulțesc. Petreceri la care sunt invitați numeroși artiști. La una dintre ele, în 1942, Svetlana îl întâlnește pe Alexei Kapler. Marele regizor a venit deghizat în

cavaler. Poartă o armură strălucitoare. „Îmi amintesc că dansa minunat. Îi adoram filmele. Pe scurt, m-am îndrăgostit de el. Știți cum e, la 17 ani te îndrăgostești ușor, de oricine. De primul venit care îți apare în fața ochilor. Așa mi s-a și întâmplat.”

Dar o întâlnire cu unica fiică a liderului sovietic poate fi periculoasă. Svetlana este supravegheată permanent de serviciul secret al tatălui său. Kapler se aștepta de altfel la acest lucru. Unul dintre prietenii săi îl sfătuiește discret să nu răspundă avansurilor adolescentei. „Apropiații lui îi spuneau să mă lase în pace, dar el nu i-a ascultat. A vrut să se joace de-a cavalerul.” Svetlanei îi este și acum greu să-și amintească restul poveștii. Cum ar putea justifica faptul că tatăl ei l-a trimis pe Kapler în gulag timp de aproape 11 ani? Desigur, în mod oficial, această pedeapsă nu are nimic de-a face cu relația lor; Kapler este acuzat de spionaj în favoarea englezilor. El nu va fi eliberat și reabilitat decât după moartea lui Stalin, în 1954. „Când Kapler s-a întors din lagăr, devenise alt om. Dar și eu eram altă femeie. El părea atât de obosit de viață. Avea deja 50 de ani și nu-și mai dorea decât să-și trăiască restul zilelor în liniște. Eu aveam în jur de 30 de ani, eram divorțată, cu doi copii. Nu mai eram fata de 17 ani pe care o iubise.” Alexei Kapler a fost eliminat din viața Svetlanei la ordinul lui Stalin. La fel ca mulți alți pretendenți.

Admirație, dar concurență

Cu toate acestea, Svetlana nu-i mai poartă ranchiușă tatălui ei și aproape că-i dă dreptate. Spre sfârșitul vieții, iată cum îi judeca pe bărbații cu care a trăit: „Foștii mei soți erau oameni banali. După fiecare divorț eram fericită că îmi recâștigam

libertatea." A crește în umbra unui bărbat aşa de puternic precum Stalin, un om care ia zilnic decizii ce pot schimba lumea pentru mai multe generații, este ceva normal pentru Svetlana.

Așadar, cum să nu-i considere pe ceilalți bărbați drept indivizi „banali”?

Copilă fiind, ea se aşază pe genunchii lui Beria, unul din tre conducerii cei mai temuți din regimul sovietic, se joacă cu „unchiul Voroșilov”, militar responsabil cu apărarea Lenigradului împotriva naziștilor, pe care îl găsește foarte drăguț, dar prea neglijent și îl socotește pe mareșalul Budionii drept prea „simplu și capabil să vorbească doar despre cai”. Oricui i s-ar părea îngrozitor să se afle încă de mic alături de toate aceste figuri istorice cu mâinile pătate de sângele a zeci de mii de oameni. Acest lucru este adevarat îndeosebi pentru omul devotat trup și suflet lui Stalin, Lavrenti Beria, atotputernicul șef al NKVD, redutabila poliție politică. Mai târziu, el este cel pe care Svetlana îl va face vinovat de sistemul represiv paranoic impus de regimul stalinist. Ea refuză să înțeleagă că tatăl său a fost în stare să comande să fie uciși milioane de oameni nevinovați. În opinia ei, Stalin nu putea fi la curent cu toate. Svetlana a moștenit caracterul tatălui său. Autoritară, încăpătânată, severă cu ea însăși și, evident, cu ceilalți.

Învață să conducă un automobil imediat ce atinge vîrstă majoratului. În acea vreme, puține femei aveau acest privilegiu. Cu atât mai mult cu cât în Uniunea Sovietică simplul fapt de a avea un automobil rămâne un lux cu totul ieșit din comun. Când fiica sa îi dă de știre, lui Stalin nu-i vine să credă, căci el nu a știut niciodată să conducă. Svetlana insistă pentru a-i dovedi că este adevarat. Acest moment rămâne întipărit în memoria fiicei lui Stalin: „Era o Emka, unul dintre automobilele cele mai cunoscute din țară. Tata s-a așezat lângă mine, radiind

de bucurie. Garda de corp stătea în spatele nostru, cu pistolul în mâna. De ce avea pistol? Nu știu și nici nu-mi păsa atunci. Eram atât de fericită! Era de necrezut, știam să fac ceva ce tata nu știa să facă. Eu conduceam, iar el nu.” Pentru prima dată în viață ei, Svetlana își dă seama că poate fi mai bună decât Stalin. Dar înțelege repede că va trebui să renunțe la această plăcere de a-și întrece tatăl, la această nevoie de afirmare.

Chiar și cu fiica lui adorată, stăpânul de la Kremlin nu poate accepta să fie pus într-o situație în care și-ar dezvăluie neputința. Astfel, Stalin nu îi dă voie să asiste la vizitele oficiale ale șefilor de stat. O singură dată ea îi va fi prezentată lui Churchill la Moscova. Si doar atunci. La Conferința de la Yalta, pe 11 februarie 1945, Stalin se întâlnește cu prim-ministrul britanic, precum și cu Roosevelt pentru a discuta despre sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial și despre perioada postbelică. Liderii englezi și americani vin însotiti de copiii lor. Protocolul prevede ca și Svetlana să fie prezentă. „Nu am aflat decât foarte târziu de această invitație.”, își amintește ea. „Ofițerul interpret al tatălui meu mi-a arătat-o. Tata răspunsese la invitație în locul meu. Explicase că eram foarte ocupată cu studiile. Nici măcar nu mă consultase! Cred că a reacționat aşa pentru că nu voia ca eu să fiu acolo. Știa că vorbesc perfect limba engleză, pe care el nu o înțelegea.”

Doi soți, două eșecuri

Până la urmă, faptul de a fi fiica puternicului conducer sau sovietic nu prea oferă multe avantaje. Mai degrabă, multe constrângeri. Având în vedere ce a pătit biețul Alexei Kapler, puțini sunt acum bărbații care au curajul să se apropie de

Svetlana. Prin urmare, ea trebuie să preia inițiativa și să îndrăznească să-și înfrunte tatăl, astfel încât pretendenții ei să nu dispară cu toții în închisorile regimului. Svetlana știe că ea este copilul preferat al lui Stalin. Atunci când aceasta ia decizia de a se căsători, în 1945, marele Stalin, unul dintre cei mai puternici oameni ai Planetei, cel care i-a învins pe naziști, nu poate decât să accepte. Și totuși, Svetlana are doar 19 ani.

„Primul meu soț se numea Grigori Morozov. Pentru că era evreu, nu fusese înrolat în armata sovietică în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Din acest motiv, tata nu voia să-l vadă. Nu s-au întâlnit niciodată. Tata mi-a spus doar atât: «Du-te dracului! Fă ce vrei, dar eu nu vreau să-l văd.» Pe Iosif, fiul pe care l-am avut cu Grigori, nu l-a văzut decât de două ori, la 3 și la 7 ani.” Faptul că i-a dat prenumele lui, Iosif, nu a fost suficient pentru a-l îmbuna pe Stalin. Când Svetlana se hotărăște să divorțeze, în 1947, după doar doi ani de căsnicie, tatăl ei profită de ocazie și șterge orice dovadă a acestei legături pe care o dezaproba. Fiica lui are din nou un pașaport alb, fără înscrisul „căsătorită”.

În privința celui de-al doilea soț, Svetlana îl lasă pe tatăl ei să-l aleagă. Stalin pune ochii pe fiul unuia dintre aliații lui cei mai fideli, Andrei Jdanov, teoreticianul războiului rece. Suntem în 1949, iar Stalin îmbătrânește. Svetlana nu ar vrea să-și dezamägească tatăl, însă și această căsătorie este un eșec. Cei doi soți nu se înghit. Se despart după numai un an. „Am fugit de al doilea soț imediat după ce am născut-o pe fiica noastră, Katia. Era să mor în durerile facerii.”

Acum Svetlana are 25 de ani; este deja marcată de toate încercările. Iakov, fratele ei cel mare, a fost ucis într-un lagăr de prizonieri din Germania nazistă, iar Vasili este un ofițer sovietic deprimat și distrus de alcool. Fiica lui Stalin simte că nu se

ridică la înălțimea numelui pe care îl poartă. „Tata îmbătrânise. Se gândeau că eu și frații mei, copiii lui, nu realizaserăm nimic extraordinar. Și trăia o mare dezamăgire.” Svetlana descoperă că ea însăși este un om foarte obișnuit; la fel ca bărbații pe care îi întâlnește și pe care nu reușește să-i iubească.

Tinte de doborât

Stalin era un nume mult prea greu de purtat pentru Svetlana, chiar și în timpul vieții tatălui ei. Dar devine și mai greu după moartea lui. Înainte de a deceda, Iosif Stalin duce regimul sovietic într-o nevroză paranoică generalizată. Nimeni nu mai este ferit de furia lui și de epurările sângeroase pe care le declanșează cu regularitate. Moartea lui bruscă, la 5 martie 1953, va salva multe suflete în toată țara. În schimb, pentru Svetlana și Vasili, decesul tatălui anunță începutul necazurilor. Trupul liderului sovietic nici nu este încă îmbălsamat când familia lui devine deja o țintă care trebuie doborâtă. Svetlana și Vasili nu fac politică și nici nu-și mai doresc să facă. Dar numele lor este un pericol de moarte pentru aspiranții la postul suprem al Uniunii Sovietice. La doar o lună după moartea lui Stalin, Vasili este arestat la ordinul „unchiului Beria”, omul devotat al „țarului roșu”. Același Beria care o ținea pe genunchi pe Svetlana pe când aceasta era o copilă. În timpul unui proces rapid, Vasili este obligat să recunoască numeroase crime antisovietice. Este condamnat la opt ani de muncă silnică într-un penitenciar de înaltă securitate. Svetlana nu-și va putea revedea fratele decât o singură dată. Cu câteva luni înainte de eliberarea acestuia, în 1961, Nikita Hrușciov, noul conducător al Uniunii Sovietice, le permite în sfârșit fratelui și surorii să-și vorbească. Vizita